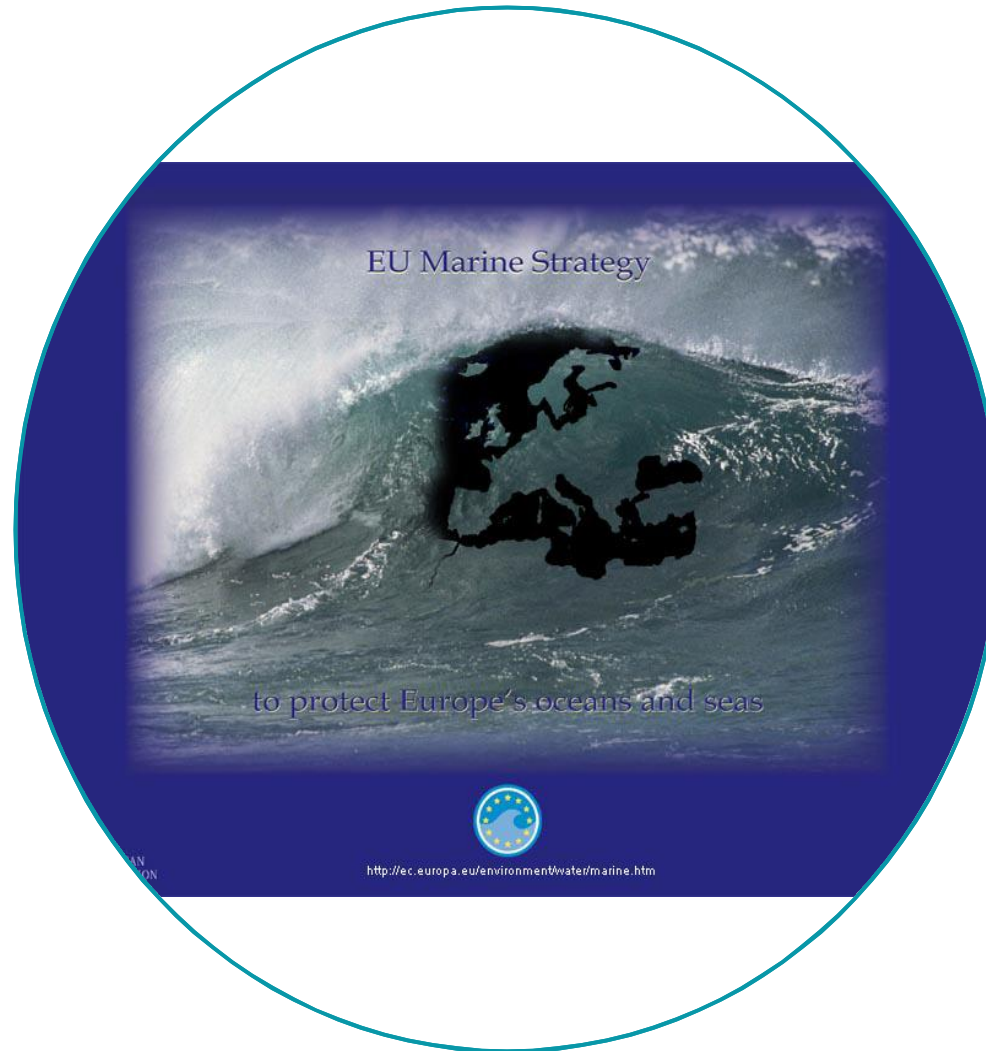

Meristrategiadirektiivin toimeenpano Suomessa

Juha-Markku
Leppänen

Marine Strategy Framework Directive

- Hyväksyttiin vuonna 2008
- Soveltamisala rannasta talousvyöhykkeen rajalle

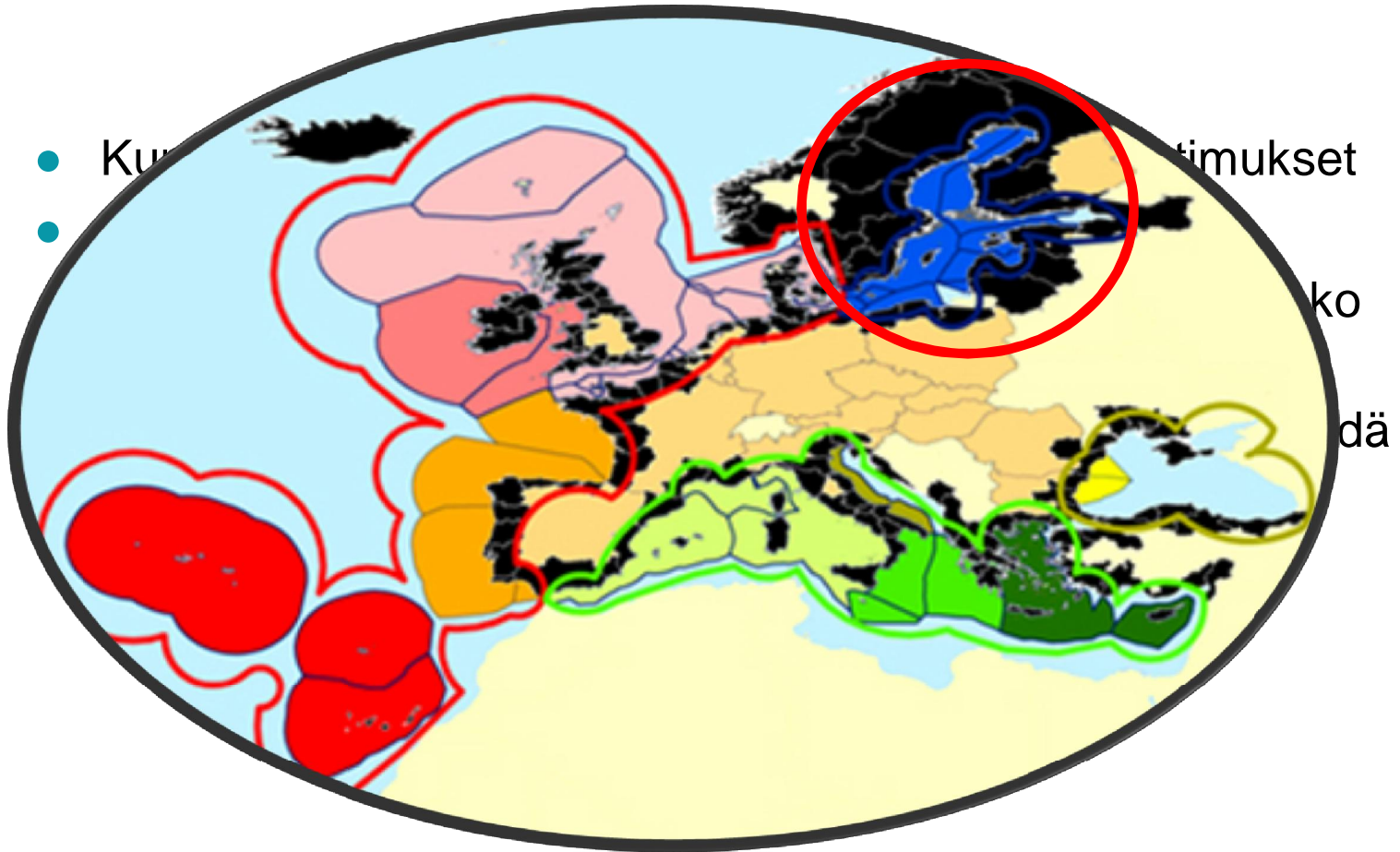
Tavoitteet

- luoda puitteet jäsenvaltioiden toimenpiteille, joilla saavutetaan ja ylläpidetään meriympäristön hyvä tilan vuoteen 2020 mennessä,
- suojella ja säilyttää meriympäristöä, ehkäistä tilan huonontuminen tai ennallistaa merien ekosysteemejä,
- ehkäistä ja vähentää päästöjä meriympäristöön,
- poistaa asteittain pilaantuminen,
- varmistaa, että meren biologiseen monimuotoisuuteen, merten ekosysteemeihin, ihmisten terveyteen tai lailliseen meren käyttöön ei kohdistu merkittäviä vaikutuksia tai niitä ei vaaranneta merkittävästi

Ekosysteemilähestymistapa

- Hallitaan meriekosysteemiin kohdistuvia ihmisen aiheuttamia paineita,
 - varmistetaan, että toiminnasta aiheutuva kokonaispaine pysyy tasolla, jotta merten ekosysteemien kyky reagoida ihmisen toimintaan ei vaarannu,
 - mahdollistetaan merellisten hyödykkeiden ja palveluiden kestävä käyttö sekä nykyisille että tuleville sukupolville.
- **Holistinen lähestymistapa:** suojele, ekologia ja sosio-ekonomia – ekosysteemin terveys <-> kumulatiiviset paineet ja vaikutukset.

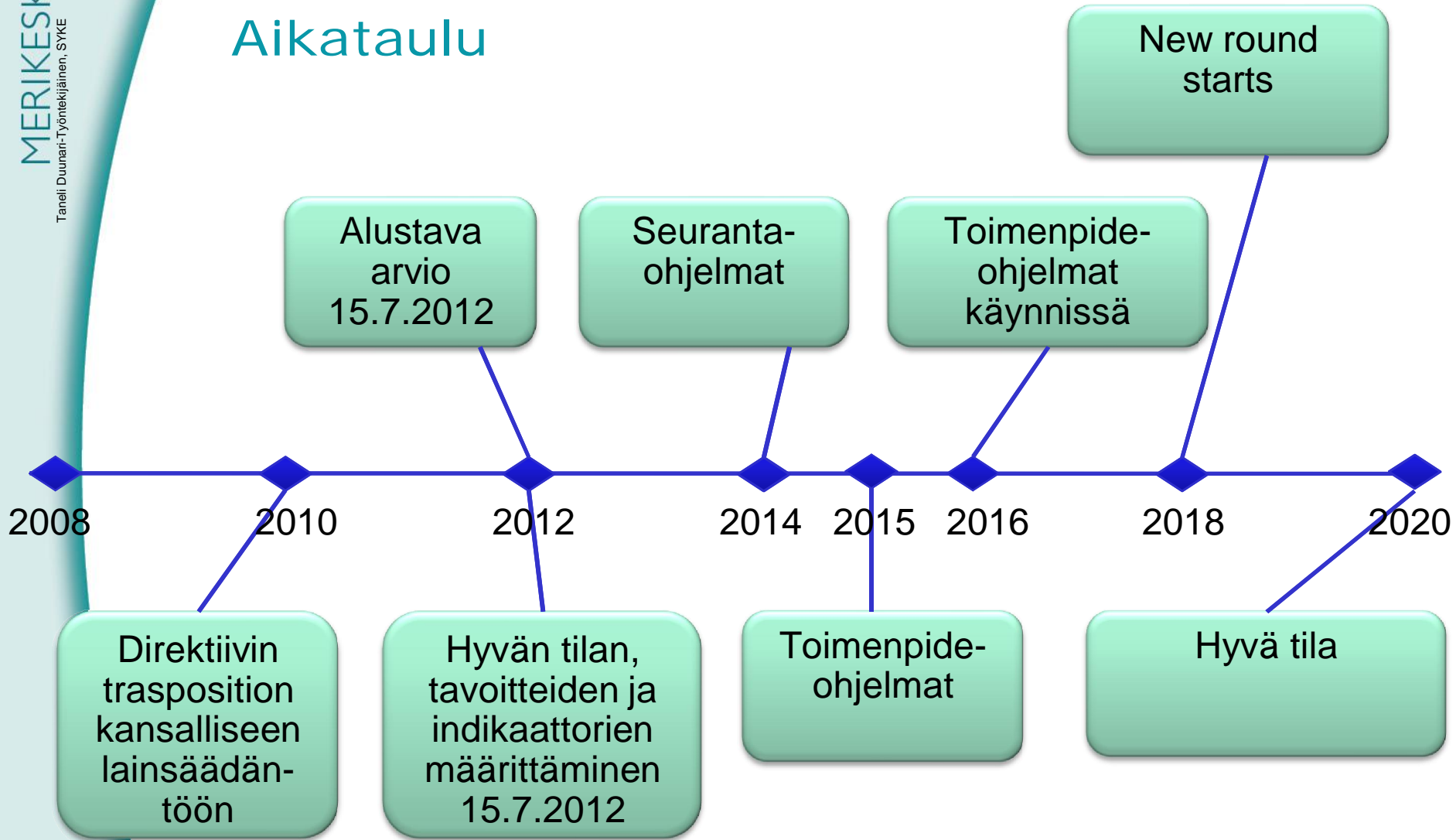
Merialueet - osaalueet

Merenhoitosuunnitelma = meristrategia

- Kunkin jäsenvaltion on laadittava merivesilleen meristrategia
- jäsenvaltioiden on pyrittävä noudattamaan yhteistä lähestymistapaa
- Valmistelu
 - alustavan arvioinnin laatiminen
 - hyvän tilan määrittäminen
 - ympäristötavoitteiden ja indikaattoreiden asettaminen
 - seurantaohjelman laatiminen ja täytäntöönpano
- Toimenpideohjelmat
 - toimenpideohjelman laatiminen
 - ohjelman toteuttamisen aloittaminen
- Otettava huomioon muu yhteisön lainsaadäntö (mm. VPD, LD,) ja muu kansainvälinen sopimusto (CBD, IMO, HELCOM BSAP)

Aikataulu

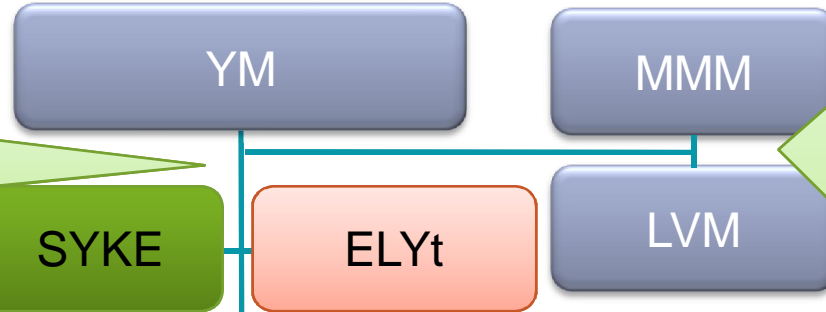

Yhteistyöelimet

- **Merenhoidon suunnittelun yhteistyöryhmä**
 - Pj. Timo Tanninen, YM
- **Meristrategiadirektiivin merenhoidon suunnittelua tukeva asiantuntijaryhmä**
 - Pj. Juha-Markku Leppänen, SYKE
- **Meristrategiadirektiivin asetustyryhmä**
 - Pj. Ulla Kaarikivi-Laine, YM
- **Vesienhoidon suunnittelun valtakunnallinen koordinoitiryhmä**
 - Pj Marketta Virta Uudenmaan ELY-keskus

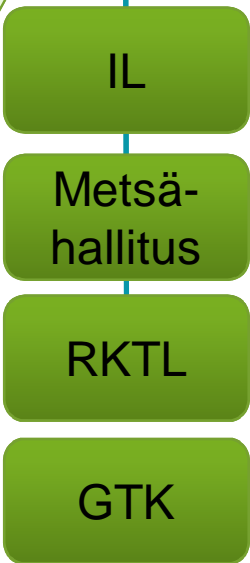
Kansallinen yhteistyö

Alueellisesta merenhoidon järjestämisen yhteensovittamisesta sekä merenhoidon ja vesienhoidon yhteensovittamisesta vastaa ELY-keskus yhteistyössä YM kanssa.

Merenhoidon järjestämiseksi on Suomen aluevesille ja talousvyöhykkeelle laadittava **merenhoitosuunnitelma**, jonka laatimisesta vastaa ympäristöministeriö yhteistyössä maa- ja metsätalousministeriön sekä liikenne- ja viestintäministeriön kanssa.

ELY-keskuksen tehtäviin merenhoidon järjestämisessä kuuluu toimialueellaan:
1) osallistua **SYKEN** koordinoiman ominaispiirteiden ja tilan alustavan arvioinnin laatimiseen;
2) tehdä tarvittavat selvitykset hyvän tilan määrittämiseksi sekä ympäristötavoitteiden ja niihin liittyvien kuvaajien asettamiseksi;
3) osallistua **SYKEN** koordinoiman seurantaohjelman laatimiseen ja järjestää seuranta rannikkovesille;
4) valmistella merenhoitosuunnitelmaa ja sen toimenpideohjelman ja hoitaa muut ympäristöministeriön sekä maa- ja metsätalousministeriön määräämät tehtävät merenhoidon järjestämiseksi.

SYKE vastaa **seurantaohjelman** valmistelusta ja antaa ELY-keskukselle asiantuntija-apua ja pitää tiedoista laadittua rekisteriä.

Ympäristöministeriö vastaa ...merenhoidon suunnittelun **yhteistyöstä**. **SYKE, ELY-keskukset** sekä muut toimivaltaiset viranomaiset osallistuvat yhteistyöhön omalla toimialueellaan.

SYLE, IL, RKTL, ELY-keskukset sekä **Metsähallitus** vastaavat merenhoidon seuranta- ja muista tehtävistä toimialoillaan

Vesienhoitoalueella ja merivesillä toimivat muut valtion ja kuntien viranomaiset osallistuvat toimialallaan tässä laissa tarkoitettuun vesienhoidon ja merenhoidon järjestämiseen

MSD-VPD

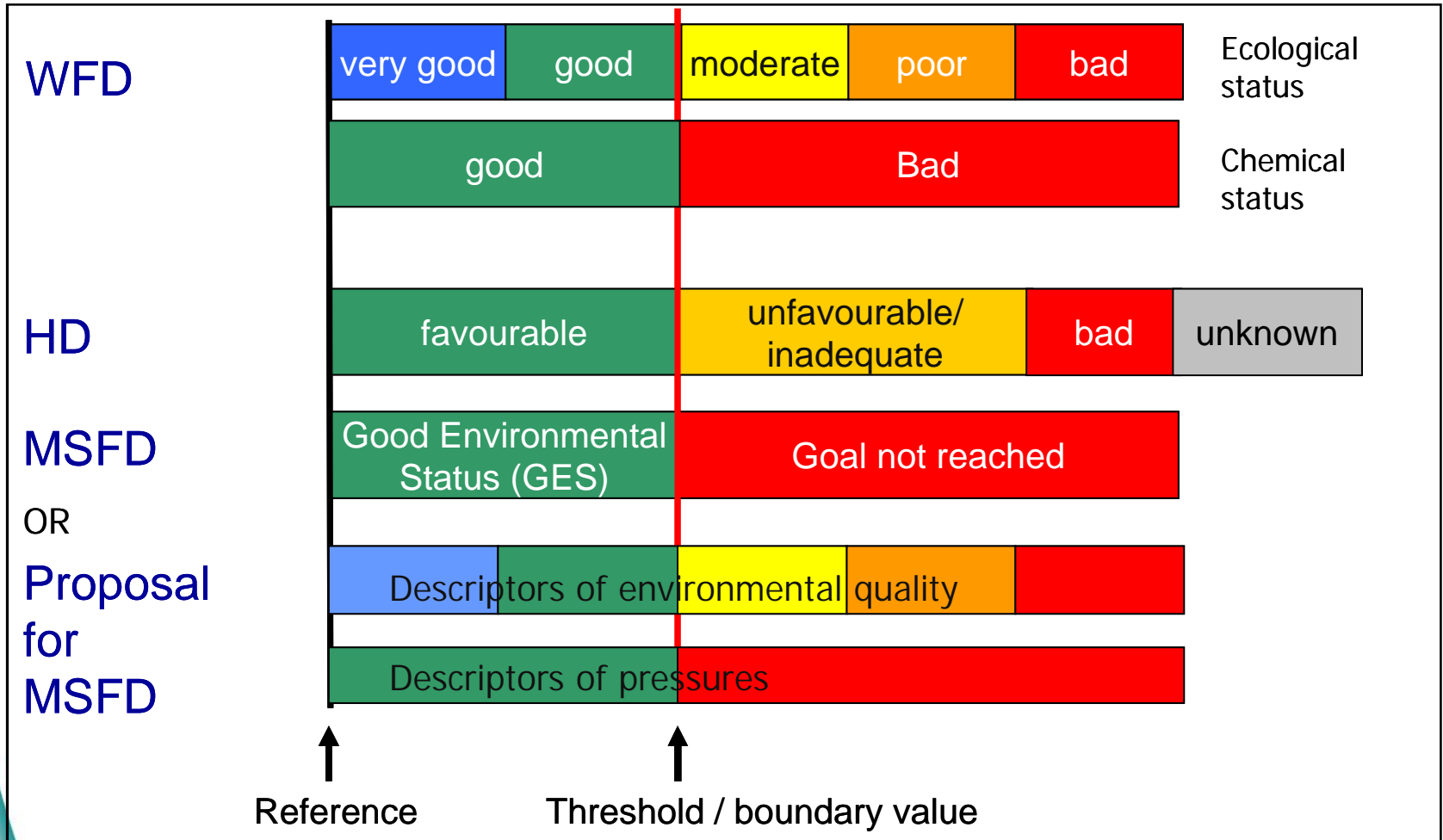
VPD

- Hyvä ekologinen ja kemiallinen tila
 - 5 laatu luokkaa
- Rannikkovedet
 - Useita vesienhoitoalueita
 - Pienimuotoinen lähestymistapa
 - Vesimuodostumat
- Laadulliset tekijät
 - Kasviplankton
 - Vesikasvillisuus
 - Pohjaeläimistö
 - Näkösyvyys
 - Lämpötila
 - Happi
 - Ravinteet
 - Suolaisuus
- Tekijöiden integrointi
 - one out, all out

MSD

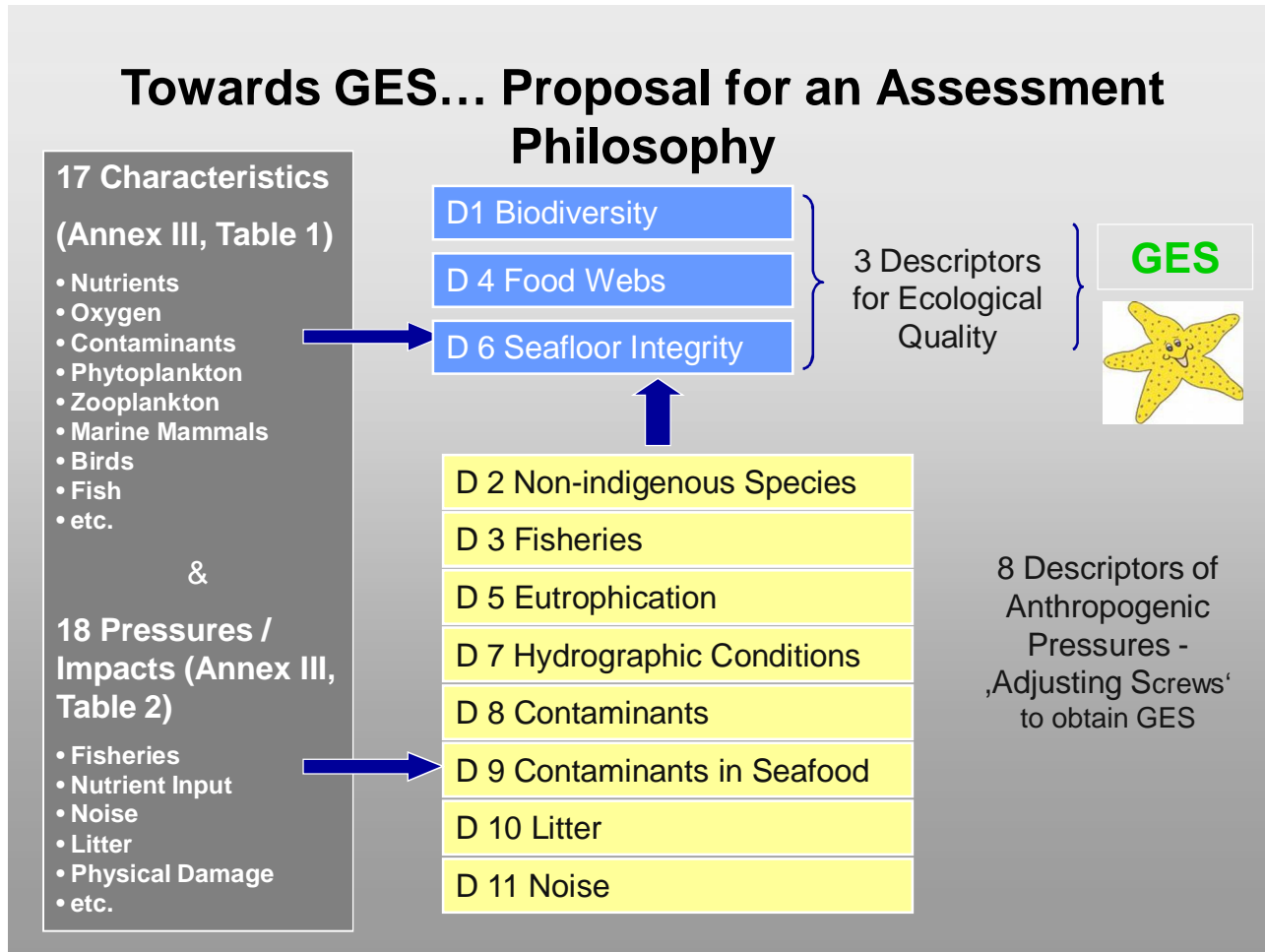
- Hyvä ympäristön tila
 - 2 laatu luokkaa
- Koko merialue
 - Yksi merenhoitosuunnitelma
 - Merialue voidaan jakaa ”ekologisiin osa-alueisiin”
- Laadulliset kuvaajat
 - Monimuotoisuus
 - Vieraslajit
 - Kaupalliset kalakannat
 - Ravintoverkot
 - Rehevöityminen
 - Pohjan koskemattomuus
 - Hydrografiset muutokset
 - Haitalliset aineet ja niiden vaikutukset
 - Haitalliset aineet kaloissa
 - Roskaantuminen
 - Vedenalainen melu ja energia
 - -> yli 50 indikaattoria
- Ekologinen integrointi

Hyvän tilan raja

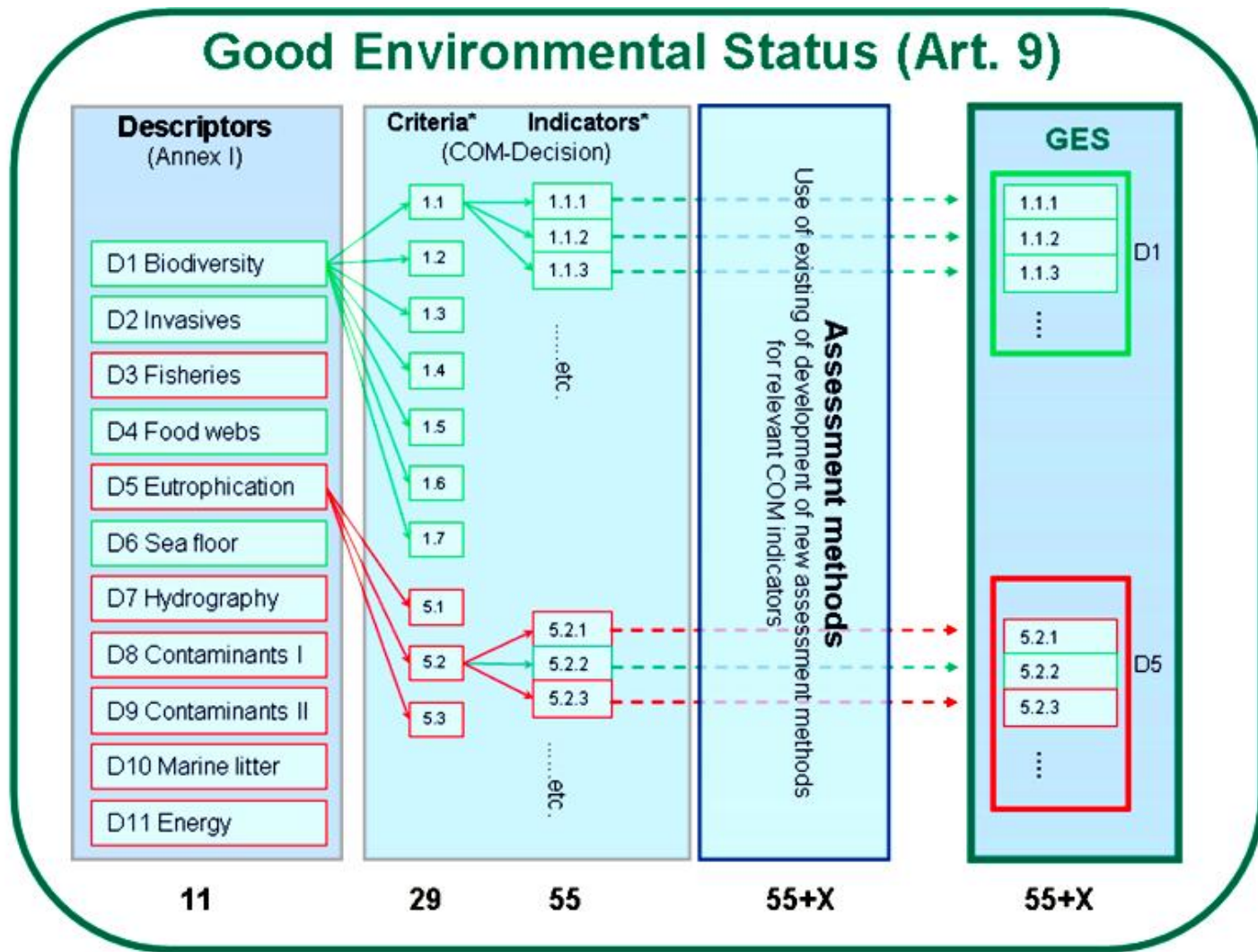

Hyvä tila

- Määritetään 11 laadullisen kuvaajan perusteella

Hyvän tilan määrittäminen

Löytyykö sedimentti?

- D5: Ihmisen aiheuttama rehevöityminen, erityisesti sen haitalliset vaikutukset, kuten biologisen monimuotoisuuden häviäminen, ekosysteemien tilan huononeminen, haitalliset leväkukinnot ja **merenpohjan** hapenpuute, on minimoitu
- D6: **Merenpohjan** koskemattomuus on sellaisella tasolla, että ekosysteemien rakenne ja toiminnot on turvattu ja että etenkin pohjaekosysteemeihin ei kohdistu haitallisia vaikutuksia
- D8: Epäpuhtauksien pitoisuudet ovat tasoilla, jotka eivät johda pilaantumisvaikutuksiin
- D10: Roskaantuminen ei ominaisuuksiltaan eikä määrältään aiheuta haittaa rannikko- ja meriympäristölle

Ohjeelliset luettelot ominaisuuksista, paineista ja vaikutuksista - ominaisuudet

- Fysikaaliset ja kemialliset ominaisuudet
 - Merenpohjan pinnanmuodostus ja syvyyskartoitus
- Merenpohjan pinnanmuodostus ja syvyyskartoitus
 - Vallitsevat merenpohjan ja vesipatsaan elinympäristöt ja kuvaus niiden tyypillisistä fysikaalisista ja kemiallisista ominaispiirteistä, kuten syvyys, ..., merenpohjan rakenne ja pinnan koostumus
- Muut ominaisuudet
- Kuvaus kemikaaleja koskevasta tilanteesta, mukaan luettuna huolta aiheuttavat kemikaalit, sedimentin pilaantuminen, ongelmalliset alueet, terveystarkastukset ja eliöstön saastuminen (erityisesti ihmisten ravintona käytetyn)

Ohjeelliset luettelot ominaisuuksista, paineista ja vaikutuksista - paineet ja vaikutukset

- Fyysinen menetys
 - Tukahduttaminen ja tukkiminen
- Fyysinen vahinko
 - Muutokset liettymisessä
 - Kuluminen
 - Valikoiva hyödyntäminen
- Vaarallisten aineiden aiheuttama pilaantuminen
 - Haitallisten (synteettiset ja muut) yhdisteiden joutuminen meriympäristöön
 - Radionuklidien joutuminen meriympäristöön

D8: Epäpuhtauksien pitoisuudet ovat tasoilla, jotka eivät johda pilaantumisvaikutuksiin

- 8.1 Epäpuhtauksien pitoisuudet
 - Edellä mainittujen epäpuhtauksien pitoisuus mitattuna asiaankuuluvassa matriisissa (kuten eliöstö, sedimentti ja vesi) sellaisella tavalla, että mittauksia voidaan verrata direktiivin 2000/60/EY nojalla tehtyihin arviointeihin (8.1.1)
- 8.2 Epäpuhtauksien vaikutukset
 - Kyseisiin ekosysteemin osiin kohdistuvien pilaantumisvaikutusten tasot ottaen huomioon ne valikoidut biologiset prosessit ja taksonomiset ryhmät, joissa voidaan todeta syy–seuraus-suhde, jota on seurattava (8.2.1)
 - Merkittävien äkillisten pilaantumistapahtumien (esimerkiksi öljy- ja öljytuotevuodot) esiintyminen, alkuperä (jos mahdollista) ja laajuus sekä niiden vaikutus eliöstöön, johon tällainen pilaantuminen vaikuttaa fyysisesti (8.2.2).

Kuvaaja 10: Roskaantumisen ei ominaisuuksiltaan eikä määrältään aiheuta haittaa rannikko- ja meriympäristölle

- 10.1 Roskaantumisen ominaispiirteet meri- ja rannikkoympäristössä
 - Kehityssuunnat rantaan huuhtoutuneiden ja/tai rantaviivaan ajautuneiden roskien määrässä, myös niiden koostumuksen, paikallisen jakauman ja mahdollisuuksien mukaan lähteen analysointi (10.1.1)
 - Kehityssuunnat vesipatsaassa olevien, myös pinnalla kelluvien, ja merenpohjalle laskeutuneiden roskien määrässä, myös niiden koostumuksen, paikallisen jakauman ja mahdollisuuksien mukaan lähteen analysointi (10.1.2)
 - Kehityssuunnat mikrohiukkasten (erityisesti muovisten mikrohiukkasten) määrässä, jakaumassa ja mahdollisuuksien mukaan koostumuksessa (10.1.3).

Marine Strategy Framework Directive

- Adopted in 2008
- Aims at
 - protecting more effectively the **marine environment** across Europe
 - achieving good environmental status of the EU's marine waters by 2020, and
 - protecting the resource base upon which **marine-related economic and social activities** depend.

Marine strategy

- **One marine strategy to cover all Finnish marine waters (territorial and EEZ)**
- **Initial Assessment** (by 15 July 2012)
 - analysis of the **essential features and characteristics**, and **current environmental status** of those waters
 - analysis of the **predominant pressures and impacts**, including human activity
 - **economic and social analysis** of the use of those waters and of the cost of degradation of the marine environment
- **Determination of good environmental status** (by 15 July 2012)
- **Establishment of environmental targets and indicators** (by 15 July 2012)
- **Monitoring programmes** (by 2014)
- **Programmes of measures** (2015)

Current working structure

- Act to transpose the MSD into the Finnish legislation adopted
- Decree Group (Ulla Kaarikivi-Laine) → summer 2011
- Coordination group (Timo Tanninen) → 2015
- Expert Group (Juha-Markku Leppänen) → 2015
- Virtual Expert Group → 2012
- Harmonization with the groups implementing the WFD